

27. 1. 2026

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odpočet na výzkum a vývoj v roce 2026

V rámci novelizujícího zákona č. [360/2025](#) Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele, došlo od 1. lednu 2026 k zavedení podstatných změn pro daňové poplatníky uplatňující odpočet na výzkum a vývoj (VaV) dle § 34 zákona č. [586/1992](#) Sb., o daních z příjmů (ZDP). Navrhovatelé novelu odůvodňují potřebou zpřístupnit odpočet většímu množství poplatníků a odstraněním administrativní zátěže i na straně správce daně. Leckterý odborník však po seznámení se se změnami může dojít k názoru, že úprava je naopak složitější. Jakým způsobem zpřístupňuje nové znění odpočet dalším uživatelům je rovněž záhadou. Níže uvádím přehled hlavních změn.

Období pro uplatnění odpočtu

Dosud platilo, že odpočet na VaV bylo nutné uplatnit v období, ve kterém vznikl, pokud byl vykázán kladný základ daně. V případě, že poplatník místo toho využil například slevu na dani či zápočet zahraniční daně, odpočet na VaV nebylo možné přenášet do dalších let.

Dle nové úpravy si poplatník bude moci vybrat, ve kterém z celkem 6 možných období odpočet na VaV uplatní. Poplatníkům s příslibem investiční pobídky nicméně zůstává i nadále povinnost uplatnit odpočet co nejdříve to bude možné, neboť toto pravidlo vychází z odlišných ustanovení ZDP.

Přenositelnost odpočtu do dalších let

Zatímco dosavadní úprava umožňovala přenést neuplatněný odpočet na VaV do 3 následujících období (zdaňovacích nebo období, za které se podává daňové přiznání), nově bude možné odpočet uplatnit až v 5 bezprostředně následujících obdobích. Současně s tím se však nezavádí speciální lhůta pro stanovení daně, jako je tomu například u investičních pobídek či daňových ztrát v § 38r ZDP.

Na odpočty vzniklé do konce roku 2025 se použije úprava platná do konce roku 2025, tj. uplatní se dosavadní 3letá přenositelnost odpočtu.

Výše odpočtu na výzkum a vývoj

Dosavadní úprava ZDP umožňovala odečíst odpočet na VaV do výše 100 % výdajů vynaložených v daném období a dále 110 % výdajů, které převyšovaly výdaje vynaložené v předchozím srovnatelném období. Motivací poplatníka tedy bylo náklady na VaV postupně každý rok navyšovat.

Nově bude možné výdaje do výše 50 milionů proměnit v odpočet ve výši 150 %, což představuje potenciál ve výši 75 milionů korun českých. Výdaje nad rámec 50 milionů bude možné uplatnit jako odpočet ve výši 100 %. Limit bude posuzován souhrnně za všechny členy nově zavedeného „odpočtového celku“, a to za období, která končí ve stejném kalendářním roce (srovnávací období).

Zvláštní způsob posouzení limitu 50 milionů se použije u tzv. joint ventures, tedy u poplatníků, kteří jsou vlastněni z části členy odpočtového celku a zčásti osobami, které součástí odpočtového celku nejsou. U takového poplatníka se do limitu započítá pouze ta část výdajů, která odpovídá poměru

danému účastí vlastníka patřícího do odpočtového celku na základním kapitálu poplatníka uplatňujícího odpočet na VaV. Stejná situace může nastat, když poplatník bude skrze vlastníky součástí dvou odpočtových celků. Jeho výdaje se pro účely limitu rozdělí opět v poměru účasti na jeho základním kapitálu.

Pokud poplatník není součástí odpočtového celku a jeho zdaňovací období je kratší než 12 měsíců, dojde k poměrnému snížení limitu 50 milionů korun s přesností na dny. Naopak v případě období delšího než 12 měsíců se limit zase odpovídajícím způsobem zvýší.

Příjemci investičních pobídek, kteří jsou součástí odpočtového celku, dle autorů novely údajně nebudou muset vyčerpat zvýšený limit přednostně, ale pokud bude v rámci celku určitá část z limitu zbývat, budou povinni ji využít. To však může být předmětem diskusí.

Vzhledem k absenci speciální úpravy prekluze pro VaV a možnosti uplatnit odpočet v celkem až 6 obdobích je velkým otazníkem, jak bude správce daně řešit situace, kdy bylo za odpočtový celek uplatněno více než bylo možné. Prakticky to tak zřejmě „odnese“ poplatník z celku, kterému dané období nestihlo prekludovat.

Odpočtový celek

Dosud se na každého poplatníka při uplatňování odpočtu na VaV pohlíželo samostatně. Nově se bude posuzovat, zda je členem takzvaného odpočtového celku či nikoli. Důvodem vzniku této konstrukce je limit ve výši 50 milionů korun, který se posuzuje za celý odpočtový celek. Tím je, zjednodušeně řečeno, skupina poplatníků zahrnující ovládající osobu (osoba, která vede účetnictví a není ovládána jinou osobou, která vede účetnictví) a ovládané osoby (osoby, které vedou účetnictví a které ovládá ovládající osoba sama nebo společně s jinou osobou na základě smlouvy, podle které se pro rozhodování využije jednomyslná shoda). Cílem autorů při zavádění institutu odpočtového celku bylo zabránit přelévání výzkumných aktivit mezi spojenými osobami a tím dosažení vyššího odpočtu. V daňovém přiznání se bude uvádět informace o tom, zda je poplatník členem odpočtového celku a případně jakého.

Zatímco odpočtový celek bude často zahrnovat i osoby, které nejsou českými poplatníky daně z příjmů (české společnosti mohou mít například společnou mateřskou společnost v Německu), limit se bude zkoumat pouze v rámci poplatníků, kteří uplatňují odpočet na VaV dle ZDP. Zahraniční poplatníci tak z kalkulace limitu ve většině případů vypadnou (pokud nemají na území ČR stálou provozovnu).

To, zda poplatník je či není součástí odpočtového celku, se posoudí k poslednímu dni jeho daňového období.

Náležitost projektové dokumentace

Dle dosavadní úpravy ZDP byla jedna z náležitostí projektové dokumentace také *jména všech osob, které ode dne podání oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje odborně zajišťují nebo budou zajišťovat řešení projektu s uvedením jejich kvalifikace a formy pracovněprávního vztahu k poplatníkovi*. Nově již nebude nutné uvádět kvalifikaci a formu pracovněprávního vztahu k poplatníkovi. Pro projektové dokumentace schválené před 1. 1. 2026 tato změna bohužel neplatí a v případě změny v osobách, které zajišťují VaV, se ve změnové evidenci bude muset uvádět i kvalifikace a forma pracovněprávního vztahu k poplatníkovi.

Schválení projektové dokumentace

Pro možnost uplatnění výdajů na VaV, vzniklých za určité období, jako odčitatelné položky, zůstává i nadále povinnost poplatníka schválit projektovou dokumentaci ve lhůtě pro podání daňového přiznání za toto období, přičemž není rozhodující, zda bude odpočet v tomto období uplatněn či ne.

Poplatníci, jejichž měnou účetnictví není česká koruna

V souvislosti s novelou odpočtu na VaV dochází také ke změnám ustanovení, která využívají poplatníci, jejichž měnou účetnictví není česká koruna.

Ing. Mgr. Tomáš Jirásek
daňový poradce / Manager

[RÖDL](#)

Platněřská 191/2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 236 163 111

E-mail: tomas.jirasek@roedl.com

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)

- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájemnému mezi spojenými osobami](#)